

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 13C/178/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7912216043
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Franková
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2015:7912216043.2

Rozhodnutie

Okresný súd Trebišov, sudkyňa JUDr. Eva Franková, v právne veci navrhovateľa: POHOTOVOSŤ s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko s.r.o., so sídlom Bratislava Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky Bratislava v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy t a k t o

rozhodol:

- I. Návrh navrhovateľa súd z a m i e t a.
- II. Účastníkom súd trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal, aby súd uložil odporcovi uhradiť škodu a nemajetkovú ujmu z dôvodu, že v exekučnom konaní č. 15Er/78/2004 nerozhodol o zmene súdneho exekútora v zákonnej 30 - dňovej lehote podľa Exekučného poriadku. Tvrdil, že je daná zodpovednosť odporcu za vznik škody a vznik nemajetkovej ujmy. Podľa z.č. 514/2003 Z.z.si uplatňuje z titulu majetkovej škody voči odporcovi sumu 175,- € a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 110,64,- €.

Výška majetkovej škody podľa navrhovateľa pozostáva z náhrady istiny s príslušenstvom, teda vo výške 175 Eur.

Výška nemajetkovej ujmy mu mala byť podľa jeho názoru vyplatená za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu) sumou 110,64 Eur.

Navrhovateľ svoj návrh ďalej odôvodnil aj tým, že splnil zákonnú podmienku uplatnenia nároku na predbežné prerokovanie náhrady škody u odporcu ale odporca v zákonnej lehote o jeho žiadosti na predbežné prerokovanie nároku nerozhodol. Zároveň žiadal aj priznať náhradu trov konania.

Odporca sa k návrhu písomne vyjadril podaním zo dňa 26.6.2015 a žiadal návrh zamietnuť z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody podľa z.č. 514/2003 Z.z. Zdôraznil, že odporcovi boli dňa 23.04.2012 doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 23.04.2012. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.09.2012 boli Okresnému súdu doručené žaloby vo veci je zrejmé, že navrhovateľ ich nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr. Zdôraznil, že v súlade s § 15 ods. 1 a § 16 ods. 4 z.č. 514/2003 poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti preto má za to, že navrhovateľ uplatnil nárok na súde predčasne. Poukázal aj na to, že navrhovateľ neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie v konaní žiadosti a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. Odporca ako orgán príslušný podľa § 4 ods.

1 písm. a) z.č. 514/2003 Z.z. preto nárok navrhovateľa nepovažuje za predbežne prerokovaný. Tvrdil, že podania navrhovateľa, ktoré označuje ako žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody doručené odporcovi pred podaním návrhu na začatie súdneho konania ako aj návrhy na začatie súdneho konania sú zmätočné a nespĺňajú základné náležitosti, ktoré stanovujú procesné predpisy pre kvalifikované uplatnenie nároku na náhradu škodu podľa z.č. 514/2003 Z.z. a Občianskeho súdneho poriadku. Nakoľko podľa odporcu už v žiadostiach o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody absentovali také údaje ako označenie súdnych exekučných konaní spisovými značkami ako aj určitosť právnej kvalifikácie hmotnoprávneho záväzku vyplývajúceho z právneho predpisu je potrebné takéto návrhy navrhovateľa na začatie súdneho konania zamietnuť.

Odporca ďalej poukázal aj na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej samotné nedodržanie zákonnej lehoty na vykonanie procesných úkonov alebo rozhodnutia v súdnom konaní nemusí byť samo o sebe kvalifikované ako zbytočný prieťah. Odporca ďalej ako nedôvodné uplatnenie nároku navrhovateľa hodnotí aj to, že nároky navrhovateľa sú premlčané, že navrhovateľ v žalobách škodu ako majetkovú ujmu vyčísluje iba všeobecnými údajmi bez preukázania skutočných nákladov, že navrhovateľ nevyužil inštitút podania sťažnosti na prieťahy v konaní predsedovi súdu ani ústavné sťažnosti na Ústavnom súde.

Poukázal aj to, že v kontexte podaných návrhov nie je možné opomenúť povahu a predmet v konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to pri zohľadnení povahy podnikateľskej činnosti navrhovateľa a povedomí, ktoré je okolo navrhovateľa v spojení s touto podnikateľskou činnosťou vytvorené. V posledných rokoch totiž všetky zložky štátnej moci zamerali svoju pozornosť na ochranu spotrebiteľských práv pričom je všeobecne známe, že potrebu ochrany práv spotrebiteľov podmienila najmä činnosť navrhovateľa na trhu spotrebiteľských úverov. Práve uplatňovanie rôznych pohľadávok z titulu spotrebiteľských úverov, predmetom rôznych exekučných konaní, ktoré navrhovateľ inicioval a v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu.

Odporca v tejto súvislosti upozornil na list Európskej komisie, Generálne riaditeľa pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kbD (2010) [1360] adresovaný stálemu predstaviteľovi Slovenskej republiky pri Európskej únii, v ktorom Európska komisia poukázala na to, že v súvislosti s podnikateľskými praktikami navrhovateľa dostáva sťažnosti od slovenských spotrebiteľov ako aj sťažnosť zo slovenského združenia na ochranu spotrebiteľov pričom útvary Komisie sa o týchto praktikách dozvedeli prostredníctvom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podľa článku 267 ZFEÚ podal Krajský súd v Prešove (vec C-76/10). Okrem vyššie uvedeného o negatívnej percepcii navrhovateľa verejnosťou resp. aj špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľov svedčí aj článok v Denníku SME zo dňa 16.07.2012, ktorý súdu v prílohe priložil. Z článku napríklad vyplýva, že navrhovateľ obišiel zákaz vymáhať pohľadávku exekúciou. Podľa uvedeného článku, Okresný súd Prešov označil konania v prejednávanej veci za mimoriadne závažnú, nečestnú činnosť, pričom článok popisuje aj niektoré prípady, keď sa jednotliví spotrebiteľia napokon domohli svoj práv (s odkazom na rozhodnutie súdneho dvora v Luxemburgu, ktorý poukázal na nezrovnalosti v zmluve, chýbajúcu RPMN a neprímerané sankcie a úroky). Z popísaného je zrejmé, že navrhovateľ a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu európskej komisie, súdy konštatovali porušenie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť navrhovateľa podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetky úrovniach štátnej moci. Navrhovateľ je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkoprijímových osôb.

Odporca zastáva názor, že navrhovateľ nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti škody štátu za škodu, súlad postupu navrhovateľa s dobrými mravmi ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva. Preto považuje odporca jeho návrh za právne neopodstatnený a žiadal ho zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise a pripojeným spisom Okresného súdu Trebišov č.k. 15Er/78/2004 a zistil tento skutkový stav veci:

Zo spisu Okresného súdu Trebišov č.k. 15Er/78/2004 súd konštatuje, že na tunajšom súde sa viedlo exekučné konanie, v ktorom navrhovateľ ako oprávnený podal návrh na zmenu exekútora, ktorý bol doručený súdu dňa 22.11.2010. O návrhu na zmenu exekútora rozhodol súd uznesením č. k. 15Er/78/2004-24 zo dňa 9.2.2011, ktorým vyhovel návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora.

Súd zistil a medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že navrhovateľ uplatnil nárok na náhradu škody formou žiadosti o predbežné prerokovanie nároku u odporcu a rovnako nie je sporné, že odporca o jeho žiadosti nerozhodol. Sporná je iba skutočnosť či táto žiadosť bola dostatočne kvalifikovaná, čo odporca jednoznačne namieta.

Navrhovateľ pri uplatnení svojho nároku vychádza z nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Trebišov v exekučnej veci č.k. 15Er/78/2004, ktorý spočíval v tom, že konajúci súd nerozhodol o jeho návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonnej 30 dňovej lehote od doručenia. Tvrdil, že vec nevykazuje prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžaduje spoluprácu s účastníkmi konania napriek tomu súd o žiadosti rozhodol až dňa 9.2.2011 a to uznesením, ktorým vyhovel návrhu navrhovateľa na zmenu súdneho exekútora, t.j. po 83 dňoch.

Súd konštatuje, že toto tvrdenie navrhovateľa nie je pravdivé, je zmätočné a vychádza z nesprávnych podkladov lebo zo spisu č.k. 15Er/78/2004 vyplýva, že návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 22.11.2010 a k vyhoveniu návrhu došlo uznesením zo dňa 9.2.2011.

Podľa § 44 ods. 2 z.č. 233/1995 Z.z. exekučného poriadku účinného od 01.01.2006 do 31.05.2011, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) z.č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 ods. 1 z.č. 514/2003 Z.z. účinného od 31.12.2012 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánov verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný zákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 z.č. 514/2003 Z.z. účinného od 31.12.2012 právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom.

Podľa § 9 ods. 2 z.č. 514/2003 Z.z. účinného od 01.01.2013 pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prietahov v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky u ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa § 62 ods. 1 z.č. 757/2004 Z.z. o súdoch sťažnosť môže podať účastník konania alebo strana v konaní. Sťažnosť na postup súdu môže smerovať proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo porušovaniu zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami, súdnymi úradníkmi alebo zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdництва.

Podľa § 63 ods. 1 z.č. 757/2004 Z.z. o súdoch sťažnosti vybavuje predseda príslušného súdu.

Podľa § 64 ods. 1 z.č. 757/2004 Z.z. o súdoch účelom vybavovania sťažnosti je zistiť či v danej veci boli spôsobené prieťahy v konaní alebo porušené zásady dôstojnosti súdneho konania a odstránenie zistených nedostatkov.

Podľa § 49 z.č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu, sťažnosť môže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa porušili jej základné práva alebo slobody, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 80 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva.

Vychádzajúc z vyššie uvedených zistení a citovaných právnych ustanovení súd zamietol návrh navrhovateľa na náhradu škody a nemajetkovej ujmy po tom čo zistil, že v tomto štádiu konania navrhovateľ nepreukázal, žeby odporcovi vznikla voči nemu povinnosť uhradiť škodu a nemajetkovú ujmu z dôvodu, že Okresný súd Trebišov v exekučnom konaní č.k. 15Er/78/2004 rozhodol o zmene súdneho exekútora až po uplynutí zákonnej lehoty. V konaní o náhradu škody podľa z.č. 514/2003 Z.z. ktorá má byť spôsobená prieťahmi v súdnom konaní nie je oprávnený súd konajúci o návrhu na náhradu škody riešiť ako predbežnú otázku zistenie takéhoto prieťahu, ktorý by zakladal zodpovednosť odporcu za škodu z titulu nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v prieťahu v konaní. Vyššie citované právne predpisy zverujú posúdiť dôvodnosť sťažnosti na prieťahy v konaní iba predsedovi súdu a Ústavnému súdu. Táto špeciálna právna úprava, ktorá upravila pôsobnosť subjektu na posúdenie prieťahov v súdnom konaní s právnymi účinkami aj pre posúdenie zodpovednosti na náhradu škody spôsobenej prieťahom v súdnom konaní má svoje opodstatnenie v tom, aby súdy nižších stupňov nemohli preskúmať zákonnosť postupu súdov vyšších stupňov pokiaľ ide o dĺžku konania. Inak by mohlo dôjsť k tomu, že súd prvého stupňa by dôvodnosť a opodstatnenosť sťažnosti na prieťah v konaní inému súdu posúdil odlišne od Ústavného súdu, ktorý by rozhodoval v konaní o sťažnosti účastníka súdneho konania na prieťahy v konaní alebo odlišne od posúdenia príslušného predsedu súdu, ktorý vybavil sťažnosť podľa § 63 ods. 1 a § 64 ods. 4 z.č. 757/2004 Z.z.

Z uvedeného dôvodu, ak sa má posudzovať aktívna legitímácia navrhovateľa v konaní o náhradu škody spôsobenú prieťahom v súdnom konaní musí byť preukázaná existencia právne účinného aktu predsedu súdu alebo Ústavného súdu, ktorým bola sťažnosť oprávnenej osoby na prieťahy v konaní kvalifikovaná ako dôvodná.

Navrhovateľ nepreukázal, že je osobou oprávnenou na uplatnenie nároku, ktorého sa domáha podaným návrhom v tejto veci preto súd jeho návrh zamietol. Navrhovateľ nepreukázal existenciu právne účinného aktu predsedu súdu alebo Ústavného súdu o konštatovaní prieťahov v exekučnej veci č.k. 15Er/78/2004.

V dôvodoch tohto rozsudku súd síce cituje aj ustanovenie § 9 ods. 2 z.č. 514/2003 Z.z. účinné po 01.01.2013, teda po podaní návrhu navrhovateľa na začatie konania a však to na vyššie uvedenom konštatovaní súdu o nedôvodnosti uplatnenia nároku navrhovateľa nič nemení.

Súd poukazuje na to, že citované ustanovenie zákona o súdoch ako aj Ústavy Slovenskej republiky boli účinné aj v čase rozhodovania o udelení poverenia na vykonanie exekúcie vo vyššie uvedenej exekučnej veci. Skutočnosť, že aj keď od 01.01.2013 je ustanovenie § 9 ods. 2 z.č. 514/2003 Z.z. rozdielne od úpravy účinnej do 31.12.2012 nič nemení na právnych záveroch odôvodnenia tohto rozsudku. Aj bez novelizácie § 9 ods. 2 z.č. 514/2003 Z.z. účinného od 01.01.2013 by súd z vyššie uvedených dôvodov návrh navrhovateľa na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v tomto prípade zamietol z rovnakých dôvodov.

V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Trnave z 19.11.2014 č.k. 25Co/66/2014 vo veci Okresného súdu v Trnave č.k. 8C/9/2013 a na rozsudok Krajského súdu v Nitre z 19.11.2014 č.k. 6Co/376/2014 vo veci Okresného súdu Komárno sp.zn. 6C/695/2012. V uvedených veciach súdy rozhodovali o návrhoch navrhovateľa proti odporcovi ako v tejto veci a predmetom konania boli nároky na náhradu škody a nemajetkovej ujmy na tom istom skutkovom základe s rovnakým právnym odôvodnením.

Navrhovateľ v konaní úspech nemal, odporca si trovy konania uplatnil ale ich vznik nepreukázal preto súd podľa § 142 ods. 1 OSP účastníkom trovy konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov v 3 exemplároch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP).